

Afsnit, Kapitel V, at Reglen i § 44, 2det Stykke, er udvidet til at gælde ogsaa for Højesteret, samt at man i § 42, i Stedet for at optage de i det tidligere Forslags § 50 opstillede Principer for Bestemmelsen af Myndigheden til som Sagsøger eller Sagvolder at raade over en Retstrætte som Part, har indskrænket sig til en almindelig Henvisning til den borgerlige Rets Regler, alene med den Tilføjelse, at der — overensstemmende med den bestaaende Retspraksis — bortses fra Hensynet til Processomkostningerne.

Med Hensyn til denne sidste Forandring skal bemærkes, at, naar man ikke finder tilstrækkelig Grund til at opstille særlige Regler om processuel Myndighed, men alligevel vil henvide til den borgerlige Rets Regler, maa det anses for rettere at blive staaende ved en i almindelige Udtryk holdt Henvisning til denne, fremfor at fastslaa et bestemt Princip for Overførelsen af dennes Regler, der vel er et Udtryk for en oftere høvedt teoretisk Opfattelse, men som ikke kan siges at være trængt helt igennem i den nuværende Praksis, og hvis Overensstemmelse med det praktiske Retslivs Krav i hvert Fald ikke paa alle Punkter er sikker.

De Udeladelser af enkelte Regler i det tidligere Forslags Parts-Kapitel, der i øvrigt have fundet Sted, ere alene begrundede i, at, de paagældende Regler enten ere ansete som selvfølgelige eller have deres naturligere Plads andet Steds.

Om Kapitlets enkelte Paragrafer skal følgende bemærkes:

§ 41.

Denne Regel, der findes i fremmede Lovgivninger (saaledes i tysk Civilprocesslovs § 59 og østerrigsk Civilprocesslovs § 14), er ny i dansk Lovgivning; den maa imidlertid anses for hensigtsmæssig og vil bl. a. medføre, at der aldrig bliver Tale om Udeblivelsesdom, naar blot en af Processællerne møder.

§ 44.

Saa lidt som det tidligere Forslag har nærværende Udkast troet at burde foreslaa Indførelse af „Sagsførertvang“, det vil sige en almindelig Forpligtelse til at benytte Sagfører til alle egentlige Processhandlingers Udførelse. Vel ville — som bemærket i Motiverne til det tidligere Udkast — de Ulemper for Retsplejen, der kunne opstaa af, at ulovkyndige Parter i egen Person føre deres Sag, i langt stærkere Grad gøre sig gældende i den mundt-

lige Rettergang end i den hidtil gældende skriftlige Procedure. Da imidlertid — bortset fra Smaasager, hvor Procesformen netop er beregnet paa at gøre det muligt at undvære Sagførershjælp — en Parts egen Interesse i Reglen vil bevæge ham til at antage og benytte Sagfører, og da paa den anden Side et Forbud mod personlig Udførelse af Processer let vilde blive følt som en Berøvelse af en hidtil anerkendt almindelig Borgerret, har man foretrukket at blive staaende ved den Grundsætning, at enhver har Ret til baade som Sagsøger og som Sagvolder i alle Instanser at gaa i Rette for sig selv under den hele Procedure, den skriftlige saavel som den mundtlige. Imidlertid har man dog hertil som et i en mundtlig Rettergang uundværligt Korrektiv maatte føje Reglen i § 44, 2det Stykke. Den Beføjelse, der der indrømmes Retten, maa anses for Minimum af, hvad Retsplejens Interesse kvæver; ti under et paa Mundtligheds- og Umiddelbarhedsprincipet hvilende Processystem er Orden og Klarhed i Proceduren og Bevisførelsen en Nødvendighed, hvis ikke Forhandlingen skal forvirres. Som det fremgaar af Paragrafen, er det dog ikke Meningen, at der under de angivne Omstændigheder straks skal indtræde en Præklosion til Skade for den Part, som ikke forud har sikret sig en Sagførers Bistand, men Retten træffer først de fornødne Bestemmelser for at give ham Lejlighed til at skaffe sig en saadan Bistand, inden der gaas videre. Den omhandlede Beføjelse var i det tidligere Forslag kun tillagt Landsretterne. Naar den her er udvidet til ogsaa at gælde for Højesteret, er det, fordi der — navnlig med det i Udkastet forandrede Appelsystem — ogsaa vil være Brug for den der. Der kan endnu her tilføjes den almindelige Bemærkning, at hvor Udkastet benytter Ordene „Part“ og „Parter“, og Sammenhængen ikke udtrykkelig viser andet, indbefattes derunder ogsaa en Parts behørig Repræsentant.

Kapitel VI.

Rettergangsfuldmægtige.

Der er ved Bearbejdelsen af nogle af Bestemmelserne i dette Kapitel taget særligt Hensyn til det af Regeringen i 1879 —80 (og 1888—89) forelagte Forslag til